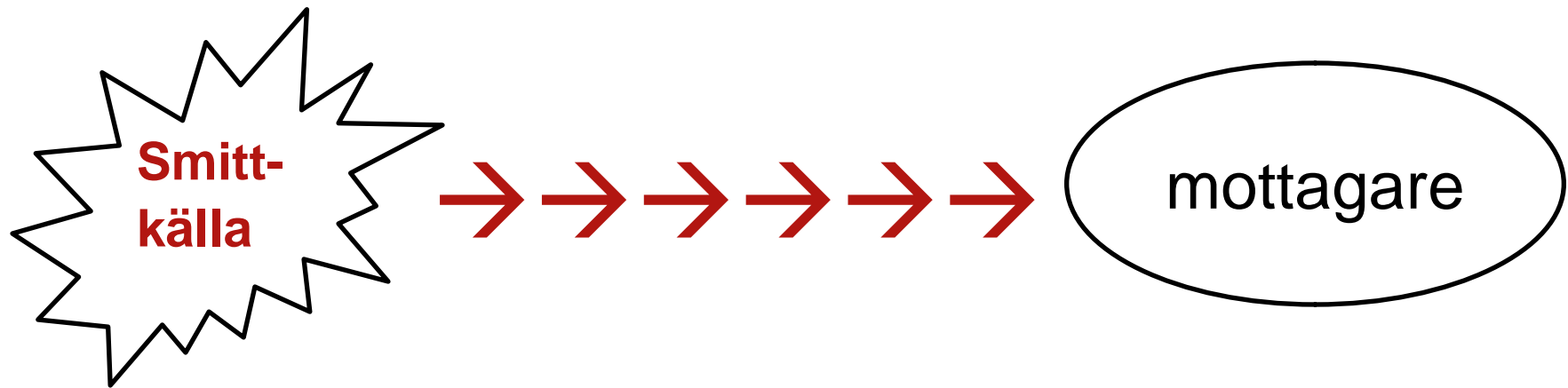

Smittspridning och skyddsåtgärder

Inger Riesenfeld-Örn

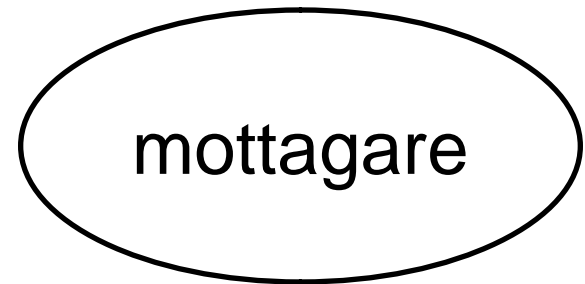
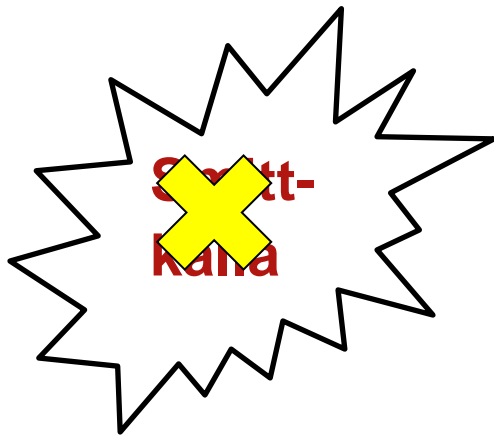
Spridning av smitta

Spridning sker via olika **smittvägar**

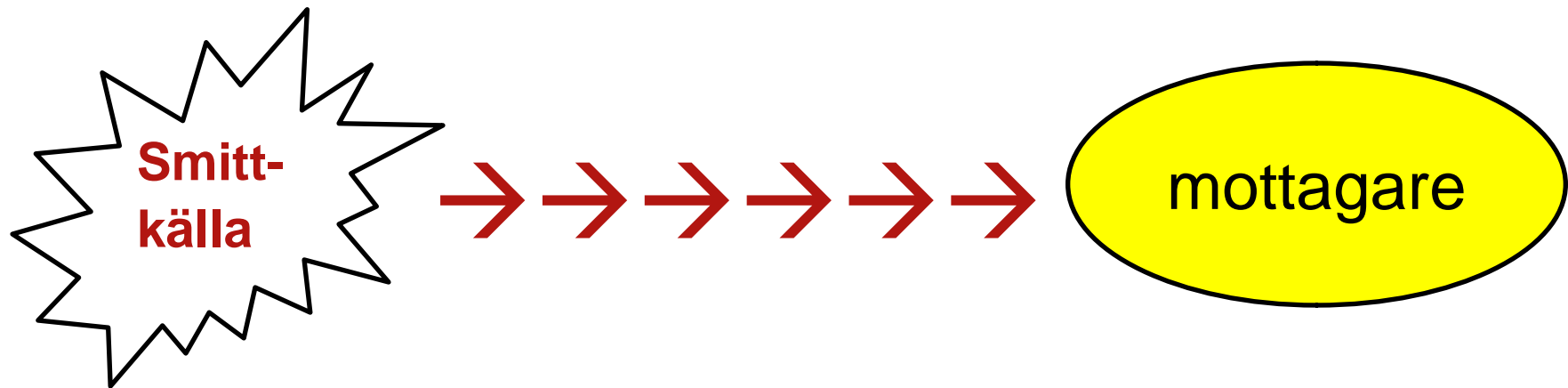
Att förebygga smittspridning

1. Eliminera eller åtgärda smittkällan

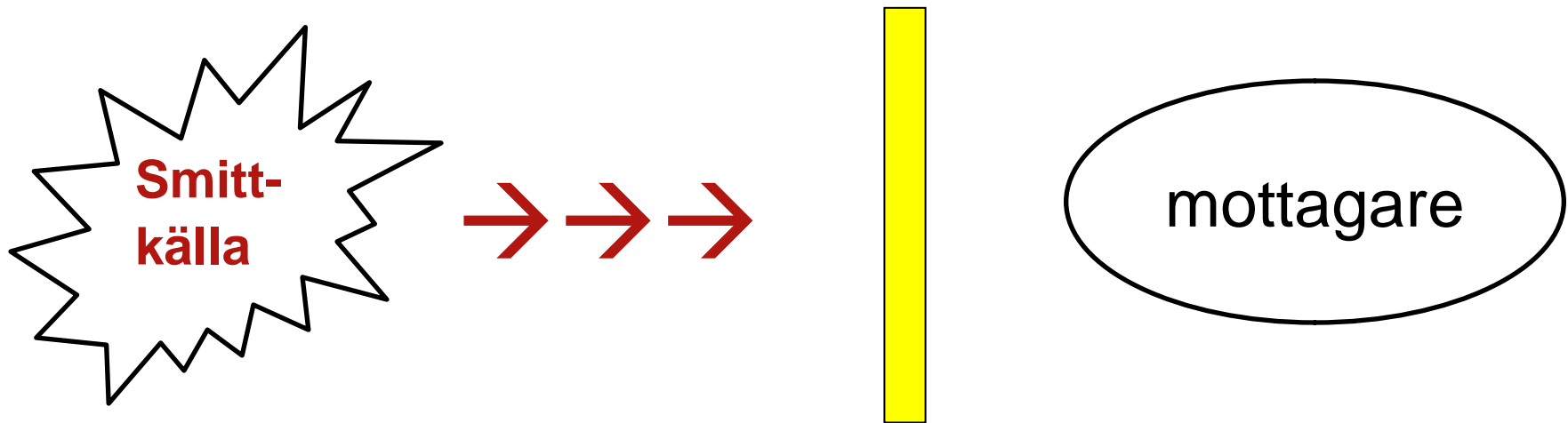
Att förebygga smittspridning

2. Påverka mottagare, t.ex. vaccinering

Att förebygga smittspridning

3. Bryta smittvägar

Kontaktsmitta

Vanligaste och viktigaste smittvägen

Oftast via ***våra händer***

Våra händer är ständigt i kontakt med möjliga smittkällor och mottagare

Exempel på andra smittvägar

Droppsmitta

Droppar når inte så långt (någon meter)

Kan sedan spridas **indirekt**, som ***dropp-kontaktsmitta***

Händerna igen!

Luftburen smitta

Smittan bärs av partiklar som är så små att de kan sväva länge i luften och följa luftströmmar

Blodburen smitta

Smittämne som finns i blodet på smittbäraren ska ta sig in i mottagarens blod

Livsmedelsburen smitta

Smitta som vi får i oss via livsmedel

Åtgärder genomförs utifrån

Smittämne, smittväg(ar) och möjligheter

Riskerna

- individ
- miljö

Konsekvenserna av smittspridning

Smittskyddslagstiftningen

Riskmiljöer

Miljöer där:

- smitta ofta förekommer
- personerna är känsliga för infektioner
- olika aktiviteter medför risk för att smitta sprids

Utlandsvistelse kan innebära andra risker än de vi är vana vid hemma

Hälso- och sjukvård

Många olika risker

Högt ”antibiotiketryck”, risk för resistent bakterier

Lagen kräver *god hygienisk standard*

- *lokaler, utrustning, personal, organisation*
- Socialstyrelsen har föreskrifter om basal hygien
- Tillsyn av vårdgivarnas arbete med vårdhygien

Äldreomsorg

Äldre mer känsliga för smitta

Många situationer med risk för smittöverföring

Behov av hygienregler

- Revidering av hygienföreskriften pågår, de kommer bl.a. att omfatta även äldreomsorg
- Socialstyrelsen har flera uppdrag från regeringen när det gäller vård och omsorg om äldre, där vårdhygien är en viktig del

Förskoleverksamhet

Barn drabbas ofta av infektioner

Många situationer med risk för smittöverföring

Viktigt att förskolan har goda hygienrutiner

- hygien är en viktig del i förskolepedagogiken

- Kunskapsunderlaget *Smitta i förskolan*, Socialstyrelsen 2008
- Stramas seminarier *Friskare barn i förskolan*

Smittrisker i arbetet

Arbetsmiljöverkets ansvarsområde

- Föreskrifter, bl.a. om *mikrobiologiska arbetsmiljörisker* (AFS 2005:1)

I vardagen

Några enkla åtgärder:

Tvätta händerna ofta

Nys och hosta i armvecket

Stanna hemma när du är sjuk

Affisch från WHO:s handhygiendag, 5 maj 2010

Till sist

Dina *rena* händer är viktiga för att skydda dig själv och andra från smitta

God handhygien!